

บทความวิจัยทางการศึกษาในต่างประเทศ... อีกมุมมองหนึ่งของการค้นคว้า

ผะอบ พวงน้อย, โชติมา กาญจนกุล, กิตติมา จันทรตรี,
สราวุธ วรสุมันต์, พรเทพ มณีประกร

บทความวิจัยทางการศึกษาในต่างประเทศ...อีกมุมมองหนึ่งของการค้นคว้า เป็นการสรุปงานวิจัยจากต่างประเทศทั้งสิ้นจำนวน 11 เรื่อง ซึ่งทันสมัย น่าสนใจและเป็นประโยชน์แก่นักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาหรือผู้สนใจในการศึกษาค้นคว้าวิจัยและการอ้างอิงเพื่อเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้โดยสามารถติดต่อขอถ่ายเอกสารบทความวิจัยฉบับภาษาอังกฤษได้ที่คุณผะอบ พวงน้อย โทร. 5858541-8 ต่อ 2307 การสรุปบทความวิจัยในครั้งนี้คณะผู้จัดทำแบ่งลักษณะงานวิจัยออกเป็น 2 ลักษณะ คือ งานวิจัยทางการศึกษาและงานวิจัยเกี่ยวกับการประเมินโครงการทางการศึกษา โดยเรียงลำดับตามปีคริสต์ศักราชที่งานวิจัยนั้นนำเสนอเป็นบทความวิจัยในวารสารวิชาการ โดยงานวิจัยทางการศึกษามี 6 เรื่อง ได้แก่ Bickel (1984:497-506) บทบาทของผู้ประเมินในชุมชนที่มีผลต่อการประเมินผลโรงเรียนประจำตำบล งานวิจัยที่สอง Oxenham (1988:71-79) ความต้องการของผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมที่มีต่อการศึกษา งานวิจัยที่สาม Noah และ Eckstein (1988:45-68) ศึกษาความเกี่ยวเนื่องของธุรกิจอุตสาหกรรมกับการศึกษาและการฝึกอบรมเด็กอายุระหว่าง 14-18 ปี ในประเทศสหราชอาณาจักรฝรั่งเศสและสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน งานวิจัยที่สี่ Pollas (1993:409-447) การสำรวจบทบาทของการศึกษากับวิถีชีวิตของปัจเจกบุคคลในสหรัฐอเมริกา งานวิจัยที่ห้า Leclercq (1994:49-53) ศึกษาความเหมาะสมในการจัดการศึกษาปกติ และการอาชีวศึกษาร่วมกันหลังการศึกษาภาคบังคับในประเทศยุโรป และงานวิจัยที่หก Mintrop และ Weiler (1994:247-277) การวิจัยสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของนโยบายการรวมการบริหารการศึกษาของประเทศในรัฐเยอรมันตะวันออก

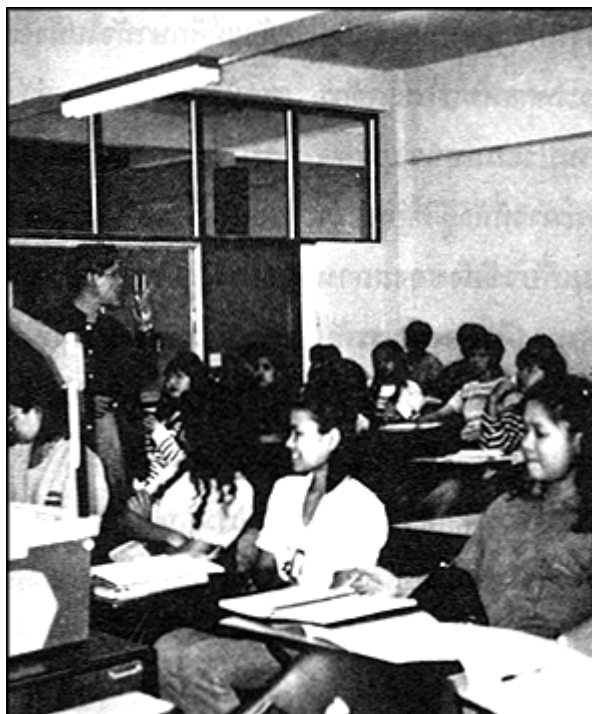
สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวกับการประเมินโครงการทางการศึกษามี 5 เรื่อง ได้แก่ งานวิจัยแรก Shapiro (1985:47-56) การประเมินผลโครงการฝึกงานทางการแพทย์สาธารณสุขของนักศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพและสาขาแพทยศาสตรงานวิจัยที่สอง Wehlage และคณะ (1992:51-93) การประเมินการปรับโครงสร้างใหม่ของโรงเรียนในเมืองเพื่อการปรับปรุงในอนาคต งานวิจัยที่สาม Bennell (1993:434-453) การวิเคราะห์ประสิทธิผลต้นทุนในการฝึกอบรมช่างอุตสาหกรรมในประเทศซิมบับเว งานวิจัยที่สี่ Prosser (1994:203-215)การประเมินโครงการฝึกอบรม COMETT (The European Community Programme on Cooperation between Universities and Industries Regarding Training in the Field of Technology) งานวิจัยที่ห้า Sallinen และคณะ(1994:357-375) การประเมินนำร่องคุณภาพในมหาวิทยาลัย Jyvaskyla ระหว่างปี ค.ศ. 1992-1993 ซึ่งงานวิจัยแต่ละเรื่องมีเนื้อหาโดย สรุปดังนี้

งานวิจัยแรกเป็นงานวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของผู้ประเมินที่อยู่ในชุมชน ซึ่ง Bickel (1984:297-306) ได้วิจัยบทบาทของผู้ประเมินที่อยู่ในชุมชนทั้งนี้ผู้วิจัยเชื่อว่าวิธีการที่ใช้ คนในชุมชนเป็นผู้ประเมินโครงการสามารถช่วยให้ผู้จัดการศึกษาในท้องถิ่นมั่นใจได้ว่าการปฏิรูป การศึกษาในท้องถิ่นของเขาจะมีประสิทธิภาพสูงสุด และจะช่วยให้ผู้ประเมินที่อยู่ในท้องถิ่นเพิ่ม การใช้ประโยชน์ของกิจกรรมที่เกิดจากการวิจัยในการตัดสินใจได้ถูกต้องขึ้น ผลการศึกษาได้ ข้อสรุปบทบาทหน้าที่ของผู้ประเมินในชุมชนที่มีต่อการประเมินโครงการได้เป็น 6 ข้อ คือ 1.บทบาทในการปรับปรุงโครงการในกรณีที่เป็นการประเมินระหว่างที่โครงการกำลังดำเนินอยู่ 2.บทบาทในการเป็นแหล่งข้อมูลสนับสนุนทางเทคนิคในการประเมินที่สำคัญ 3.บทบาทในการ เป็นแหล่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล 4.บทบาทในฐานะผู้ ไกล่เกลี่ยในกรณีที่มีความคิดเห็นขัดแย้งหรือไม่ลงรอยกันในหมู่สมาชิก 5.บทบาทในฐานะผู้ ประสานความสัมพันธ์ในหมู่สมาชิก และ 6. บทบาทในฐานะผู้พัฒนาความรู้พื้นฐานของชุมชน โดยการถ่ายทอดประสบการณ์

นอกจากนี้ยังพบองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อประโยชน์ของบทบาทของผู้ประเมินที่อยู่ใน ท้องถิ่น ซึ่งได้แก่การที่ผู้ประเมินเข้าสู่โครงการ หากผู้ประเมินได้อยู่ร่วมในโครงการนานพอสมควร เขาจะได้มีโอกาสได้เห็นได้ฟังและรู้จักบุคคลสำคัญของโครงการดีขึ้น และการอยู่ในโครงการต้อง เป็นไปอย่างต่อเนื่องด้วย จึงจะรู้สิ่งต่างๆ ตลอดทั้งโครงการ องค์ประกอบประการที่สอง คือ การให้คำแนะนำแก่คนที่อยู่ในโครงการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้จัดโครงการในการปรับรูปแบบ โครงการ องค์ประกอบที่สาม การเน้นการปรับปรุงโครงการขณะดำเนินโครงการ ซึ่งจะทำให้ ผู้ร่วมอยู่ในโครงการอยากจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการประเมินร่วมรับรู้และใช้ผลการประเมิน ระหว่างดำเนินโครงการมาปรับปรุงโครงการในทันที และองค์ประกอบสุดท้าย คือวิธีการต่างๆ ที่ให้ได้มาซึ่งข้อมูล ได้แก่ การใช้เทคนิคการวิจัยที่เหมาะสม เช่น การศึกษารายกรณี

การวิจัยภาคสนาม การวิจัยเชิงคุณภาพ หรือแม้แต่การวิจัยที่นักประวัติศาสตร์ใช้ ได้แก่ การศึกษาจากเอกสาร บุคคลต่างๆ เป็นต้น

งานวิจัยที่สอง เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจความต้องการของผู้ประกอบการอุตสาหกรรม ต่อการจัดการศึกษา Oxenham (1988:71-79) ทำการศึกษาความต้องการของผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมที่มีต่อการศึกษา โดยรวบรวมข้อมูลจากรายงานผลการสำรวจจากประเทศต่างๆ ทั้งในแถบยุโรป อเมริกา และเอเชีย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การศึกษาเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพมนุษย์ตามความรู้ความสามารถของตนเอง ผู้วิจัยเสนอประเด็นสำคัญของข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาความต้องการของผู้ประกอบการ ที่มีต่อการศึกษาในด้านคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาต่อการก้าวเข้าสู่ระบบการทำงานนั้นว่ายังไม่เป็นที่น่าพอใจ ผู้ประกอบการเสนอให้สถานศึกษา จัดเตรียมคุณภาพกำลังคนที่เพียงพอในด้านความรู้ความสามารถศักยภาพที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมอย่างแท้จริง นอกจากนี้ผู้ประกอบการยังเสนอให้สถานศึกษาปรับปรุงการออกหนังสือรับรองทางการศึกษาว่าควรระบุความรู้ความสามารถของผู้จบการศึกษาอย่างละเอียดชัดเจน เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถแยกความแตกต่างของผู้จบการศึกษาได้อย่างรวดเร็วและตรงกับความรู้ความสามารถ ที่แท้จริงของผู้สำเร็จการศึกษา

ผู้วิจัยเสนอให้รัฐบาลในฐานะผู้จัดการศึกษาของประเทศให้หันมาให้ความสนใจ การยกระดับคุณภาพการศึกษาตั้งแต่ระดับล่าง จนถึงระดับที่สามารถประกอบอาชีพได้ตาม ความสามารถของแต่ละบุคคลโดยสามารถดำเนินการได้ในหลายรูปแบบได้แก่ การร่วมกันจัดฝึ กอบรมด้านอาชีพที่เป็นความต้องการของผู้ประกอบการดำเนินการดำเนินการสอบพร้อมทั้งประเทศ เพื่อวัดคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา และยกระดับคุณภาพโรงเรียนและสถานศึกษาให้มีมาตรฐาน ใกล้เคียงกัน ซึ่งในส่วนของผู้ประกอบการเองก็มีการทดสอบความรู้ความสามารถ ความถนัด ทักษะและความเหมาะสมก่อนรับบุคคลเข้าทำงานด้วยเช่นกัน

งานวิจัยที่สาม Noah และ Eckstein (1988:45-68) ทำการศึกษาความเกี่ยวเนื่อง ของธุรกิจและอุตสาหกรรมกับการศึกษาและการฝึกอบรมเด็กอายุระหว่าง 14-18 ปี ในประเทศ สหราชอาณาจักรฝรั่งเศสและสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน โดยมีประเด็นการศึกษาที่สำคัญ สองประเด็น ได้แก่ ความคิดเห็นของผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมเกี่ยวกับการจัดการศึกษา และการมีส่วนร่วมของสถานประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมในการจัดการศึกษา และการฝึกอบรม ผลการศึกษาที่สำคัญสามารถสรุปได้ 10 ประการ ดังนี้ คือ ประการแรก ผู้ประกอบการทั้ง สามประเทศ มีความเห็นที่คล้ายคลึงกันในเรื่องสถาบันการศึกษาว่า หลักสูตรและการจัดการเรียน การสอนยังขาดความสัมพันธ์กับโลกของงานที่แท้จริง การเตรียมคนในด้านวิชาการและความเชื่อ มั่นเพื่อก้าวเข้าสู่อาชีพยังมีประสิทธิภาพไม่เพียงพอ ทั้งในแง่ทักษะพื้นฐานและความพร้อมใน การทำงาน

ประการที่สอง ผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าว ด้วยการจัดหลักสูตรภาคปฏิบัติที่มุ่งให้ความรู้ความสามารถทักษะการปฏิบัติงานจริงในโลกของ งานที่มีประสิทธิภาพแก่ทั้งครูและนักเรียน โดยความร่วมมือของสถานประกอบการ ประการที่สาม การมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมของประเทศทั้งสามประเทศ มีความแตกต่างกัน ในแง่วิธีการและกิจกรรม ประการที่สี่ แต่ละประเทศมีรูปแบบการปรับปรุงระบบการศึกษาและ การฝึกอบรมแตกต่างกัน คือ ประเทศฝรั่งเศสนิยมให้สถาบันการศึกษาเป็นหลัก ส่วนประเทศ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันนิยมรูปแบบการให้สถานประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมเป็นหลัก สำหรับประเทศสหราชอาณาจักรนิยมรูปแบบผสมระหว่างสถานประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรม กับการศึกษา ประการที่ห้า ผู้วิจัยพบว่ามีความแตกต่างในระดับความเกี่ยวข้องของสถาน ประกอบการต่อการเปลี่ยนแปลงการศึกษา ในระดับมัธยมศึกษา เช่น ในประเทศสหพันธ์สาธารณ รัฐเยอรมันมีอย่างกว้างขวาง ขณะที่ในประเทศฝรั่งเศสมีค่อนข้างน้อยเป็นต้น ประการที่หก โครงการสร้าง ความเกี่ยวข้องกันระหว่างสถานประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมกับการจัดการศึกษา ระหว่างสอง สามปีที่ผ่านมา ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันมีการเปลี่ยนแปลงน้อยซึ่ง

ตรงข้ามกับประเทศฝรั่งเศสและประเทศสหราชอาณาจักร ที่มีการเปลี่ยนแปลงระหว่างการจัดการศึกษาของรัฐแบบเดิมกับแบบใหม่

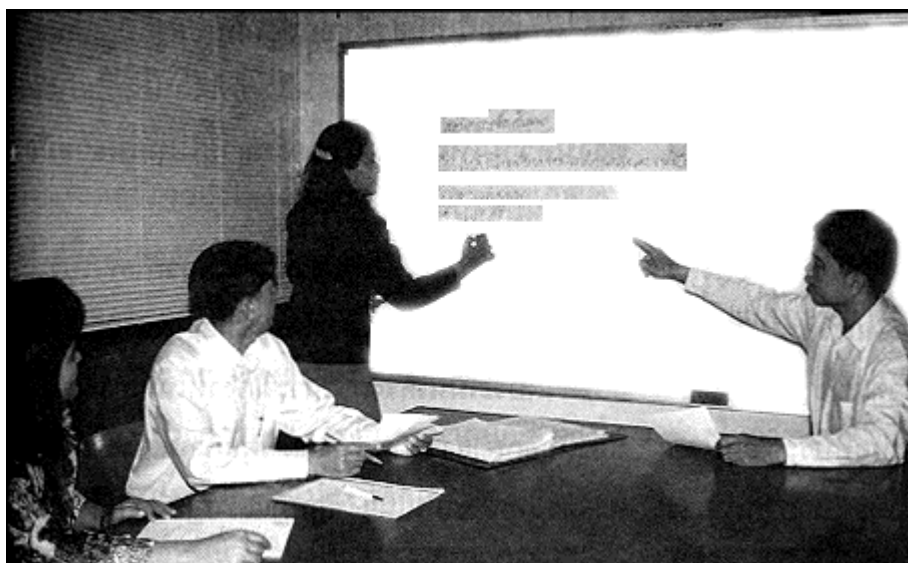
ประการที่เจ็ด ในประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ผู้ประกอบการเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ในการฝึกอบรม โดยได้รับผลตอบแทนด้านแรงงานราคาถูกลง จากช่างฝึกหัดที่อยู่ในความดูแล ส่วนในประเทศสหราชอาณาจักรค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมค่อนข้างสูงสำหรับผู้ประกอบการที่จะรับผิดชอบทางรัฐบาลจึงพยายามลดปัญหานี้ด้วยการจ้างงานและการให้ความช่วยเหลือในการจัดฝึกอบรม สำหรับประเทศฝรั่งเศสนั้นใช้งบประมาณของรัฐร่วมกันทั้งของโรงเรียนอาชีวศึกษา การฝึกอบรมทางเทคนิคและภาคีการฝึกอบรมในการจัดการศึกษาและการฝึกอบรม ประการที่แปด ไม่มีลักษณะบ่งชี้ใดๆ ทั้งในประเด็นด้านการเงินและการบริหารที่เกิดขึ้นในประเทศทั้งสามประเทศ ที่มีผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงการเกี่ยวข้องของสถานประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมกับการศึกษา ประการที่เก้า สถานประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมยังมีบทบาทสำคัญในการฝึกอบรมทางอาชีวศึกษาแม้ว่าบางส่วนเริ่มหันมาให้ความสนใจการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาทั่วไปบ้างเป็นครั้งคราวก็ตาม ประการสุดท้ายผู้ศึกษาพบว่า หากต้องการให้ความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษาทั่วไปประสบผลสำเร็จและมีการขยายผลต่อไปจำเป็นต้องดำเนินการอย่างระมัดระวัง ทั้งในแง่การกำหนดเงื่อนไขและการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานทั้งสองหน่วย การดำเนินการดังกล่าวเริ่มทำแล้วในประเทศฝรั่งเศส และประเทศสหราชอาณาจักร ส่วนประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันยังคงรูปแบบการจัดการระบบทวิภาคี เพื่อการฝึกอบรมเช่นเดิม ระบบดังกล่าวเป็นระบบการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมคนเข้าสู่การทำงาน ที่ประเทศฝรั่งเศสและสหราชอาณาจักร ต่างให้การยอมรับและพยายามจะก้าวไปให้ถึงด้วยระบบและวิธีการดำเนินการตามลักษณะโครงสร้างทางวัฒนธรรมและลักษณะชนชาติของแต่ละประเทศ

งานวิจัยที่สี่ Pollas (1993:409-447) ทำการสำรวจบทบาทของการศึกษากับวิถีชีวิตของปัจเจกบุคคลในประเทศสหรัฐอเมริกาโดยใช้เวลาและการลำดับเหตุการณ์ในการเปลี่ยนผ่านไปสู่วัยผู้ใหญ่ในสังคมอุตสาหกรรม นอกจากนี้ยังศึกษาถึงโครงสร้างสังคมค่านิยม และการเตรียมการสนับสนุนทางสังคมไปสู่วัยผู้ใหญ่ โดยเสนอสภาพบทบาททางสังคมและการเปลี่ยนผ่านวิถีชีวิตสู่วัยผู้ใหญ่ของผู้คนในสังคมประเทศญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร และสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ประกอบการศึกษาด้วย การรวบรวมข้อมูลใช้วิชาการศึกษารวบรวมเอกสารทางประวัติศาสตร์ในการปรับวิถีชีวิตของผู้คนจากภาวะการณ์ที่เกิดขึ้นทางประวัติศาสตร์ที่สามารถสะท้อนภาพการปรับเปลี่ยนของสถาบันทางสังคมในด้านต่างๆ เช่น ครอบครัว เศรษฐกิจ การเมืองการทหาร ระบบการศึกษา ความสามารถในการหล่อหลอมวัฒนธรรมใหม่ ตลอดจนค่านิยมทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการพัฒนาบุคคลและกิจกรรมในการดำเนินชีวิต

การศึกษาใช้มุมมองทางสังคมวิทยา ในการพิจารณาการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาชีวิตมนุษย์ โดยให้ความสำคัญกับบทบาทของนักเรียนกับบทบาทอื่นๆ ซึ่งเกิดขึ้นในชีวิต ซึ่งบทบาทเหล่านี้เป็นสิ่งฝังแน่นอยู่กับค่านิยมทางสังคม วัฒนธรรมและโครงสร้างทางสังคมซึ่งเปลี่ยนแปลงไปตามเวลา และผันแปรไปตามสถานที่ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นถึงวิถีชีวิตของวัยรุ่นซึ่งมีความเปลี่ยนแปลงมากในศตวรรษนี้ แม้ว่าจำนวนคนหนุ่มสาวที่เข้ารับการศึกษามีเพิ่มมากขึ้น แต่ก็ยังคงมีความแตกต่างอย่างเห็นได้ชัดระหว่างคนที่เรียนหนังสือ คนที่ทำงาน และคนที่มีครอบครัวเกี่ยวกับวิถีชีวิตที่สับสน กลับไปกลับมาในช่วงแรกของการเข้าทำงาน ผู้ศึกษาพบว่า การศึกษาทางประวัติศาสตร์และบริบททางวัฒนธรรม ไม่อาจชี้ชัดถึงค่านิยมในอนาคตได้ความสับสนในวิถีชีวิตปัจจุบัน เป็นเหตุให้ผู้คนเบี่ยงเบนไปจากรูปแบบวิถีชีวิตปกติ ซึ่งเหตุผลของการเบี่ยงเบนยังไม่สามารถระบุได้แน่ชัด ผลกระทบของการเสียระบบดังกล่าว ผู้ศึกษาชี้ว่า เกิดจากสาเหตุสำคัญ 2 ประการคือ 1) สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปสู่อุตสาหกรรมอย่างรวดเร็ว 2) ความอ่อนแอของสถาบันครอบครัวในการสนับสนุน ส่งเสริมวัยรุ่นในการปรับตัว ผู้วิจัยเสนอให้สังคมเพิ่มบทบาทในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการใช้กระบวนการถ่ายทอดทางสังคม ในรูปการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพวัยรุ่นให้ก้าวเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ รวมทั้งการใช้กระบวนการทางกฎหมายและการเพิ่มบทบาทของรัฐในสังคมสมัยใหม่ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

งานวิจัยที่ห้า Leclercq (1994:49-53) ศึกษาความเหมาะสมในการจัดการศึกษาปกติและการอาชีวศึกษาร่วมกันภายหลังผู้เรียนจบการศึกษาภาคบังคับแล้วในประเทศยุโรป เพื่อตอบคำถามว่า การศึกษาปกติจะจัดรวมกับการอาชีวศึกษาได้หรือไม่ อย่างไร ผู้ศึกษาอธิบายว่า การศึกษาปกติและการอาชีวศึกษาอาจมีระบบการบริหารโดยผู้บริหารกลุ่มเดียวกันหรือต่างกลุ่มกันก็ตาม แต่ต่างก็ได้รับการจัดการดำเนินการในระบบที่แตกต่างกัน ซึ่งส่งผลถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาด้วย ทั้งนี้เนื่องจากหลักการจัดการศึกษาทั้งสองระบบไม่เหมือนกัน และมีเป้าหมายที่ต่างกัน กล่าวคือ คนที่เรียนสายอาชีวจะได้รับความรู้ทางเทคนิคเพื่อเข้าสู่การประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา ส่วนคนที่เรียนสายการศึกษาทั่วไปนั้น มุ่งเข้าเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัย และถึงแม้จะมีการขยายระดับการศึกษาสายอาชีวให้สูงถึงระดับอุดมศึกษา รวมทั้งความพยายามเปลี่ยนแปลงและปรับการจัดการศึกษาทั้งสองระบบเข้ารวมกันให้มากขึ้นเนื่องมาจากความเปลี่ยนแปลงทางระบบเศรษฐกิจ ส่งผลให้ระบบการศึกษาปกติเริ่มหันมาปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอนให้มีการถ่ายทอดความรู้ทางเทคนิคเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ นักศึกษามีความพร้อมในการปฏิบัติงานภายหลังการจบการศึกษา ส่วนการอาชีวศึกษานั้น ก็มีการเพิ่มรายวิชาทั่วไปมากขึ้นเพราะเมื่อจบการศึกษาแล้วยังมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการฝึกอบรมเฉพาะเรื่องก่อนลงมือปฏิบัติงานจริงสำหรับการศึกษาต่อเนื่องนั้นพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาจากระบบการศึกษาปกติเข้าศึกษาต่อในสถาบันการอาชีวศึกษาชั้นสูงในขณะที่ผู้สำเร็จ

การศึกษาจากระบบ อาชีวศึกษาก็เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยแต่มีจำนวนน้อยกว่า จากภาพรวมข้างต้น ชี้ให้เห็นความพยายามที่จะทำให้การศึกษาทั้งสองแบบมีสัมพันธภาพต่อกัน โดยวิถีทางของสังคม และระบบการจัดการศึกษา

ผู้ศึกษายังพบอีกว่า ในขณะที่กลุ่มผู้จบการอาชีวศึกษามีศักยภาพเพียงพอที่จะเข้าทำงานได้ทันที สูงกว่าผู้จบการศึกษาทั่วไปซึ่งต้องมีการอบรมก่อนเข้าทำงาน แต่เมื่อระยะเวลาผ่านไป ผู้ที่จบการศึกษาทั่วไปกลับได้รับการสนับสนุนให้ก้าวขึ้นสู่การเป็นหัวหน้างานสูงกว่าคนที่จบอาชีวศึกษาในระดับเดียวกัน นอกจากนี้ คนในสังคมมักมองผู้ที่เรียนอาชีวศึกษาว่า “เป็นผู้มีปัญหาเรื่องการเรียน” จึงต้องหันมาเรียนสายอาชีพต่างๆ ที่สังคมพยายามทำให้การศึกษาทั้งสองระบบมีความคล้ายคลึงกัน แต่ยังมีปัญหาอยู่ที่การแก้ไขในเรื่องการให้คุณค่าทางสังคมที่ให้ความสำคัญต่อระบบการศึกษาทั้งสองระบบแตกต่างกัน

งานวิจัยที่hek Mintrop และ Weiler (1994:247-277) ได้ทำการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาว่า นโยบายรวมการบริหารการศึกษาของประเทศ ส่งผลอย่างไรต่อโรงเรียนในรัฐเยอรมันตะวันออกโดยมุ่งศึกษาผลกระทบในด้านการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานครูในระดับอุดมศึกษาว่ามีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐกับการปฏิบัติงานของครูอย่างไร ผู้วิจัยทำการศึกษาบริบททางการศึกษาภายใต้เงื่อนไขของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโครงสร้างทางสังคมจากระบบเผด็จการสู่ระบอบประชาธิปไตยรวมทั้งการรับแนวทางวัฒนธรรมใหม่ คำถามในการวิจัยแบ่งเป็น 3 ข้อ คือ 1) ครูมีความคิดเห็นอย่างไรกับการรวมหรือแยกการศึกษาตามรูปแบบที่รัฐกำหนด 2) ครูให้การสนับสนุนนโยบายของรัฐหรือไม่ 3) ครูมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการปฏิสนธินโยบายการรวมการศึกษาของรัฐ การเก็บรวบรวมข้อมูลในเชิงคุณภาพกระทำโดยการสัมภาษณ์นักการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยครูใหญ่ ครูผู้สอน จำนวนประมาณ 90 คน จากโรงเรียน 8 โรงเรียนในรัฐเยอรมันตะวันออก และศึกษาจากเอกสารเกี่ยวกับนโยบายจากหนังสือพิมพ์และ

วารสารทางการศึกษาเพื่อทราบถึงบริบททางประวัติศาสตร์ รวมทั้งเข้าใจถึงเหตุการณ์ในชั้นเรียน
หลายๆ วิชาด้วย ผลจากการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของครูแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 เป็น
ครูที่ยึดติดกับการสอนรูปแบบเดิม แต่ต้องการสถานภาพทางวิชาการครูเหล่านี้มักเป็นครูผู้หญิง
ที่สอนในวิทยาลัยโพลีเทคนิค ต่างมีความรู้สึกไม่มั่นใจกับรูปแบบการสอนแบบใหม่ แต่กลัวพอที่
จะยอมรับเกี่ยวกับข้อขัดแย้งภายนอก กลุ่มที่ 2 เป็นครูที่เน้นสถานภาพทางวิชาการ และยินดี
ปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาชีพแบบใหม่ ส่วนมากมักจะเป็นครูผู้ชาย และกลุ่มครูที่สอน
วิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ครูใหญ่และครูที่มีสถานภาพอยู่ในกรรมการบริหาร กลุ่มที่ 3
เป็นกลุ่มครูที่ต่อต้านระบบมาตรฐานแบบใหม่ และมีความห่วงใยในตัวนักเรียนที่จะต้องมีการ
เรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่รัฐกำหนดขึ้น ครูกลุ่มนี้เป็นครูที่ชอบสอนแบบครูกับลูกศิษย์ มีความสัมพันธ์
อันดีกับลูกศิษย์ อุทิศตนให้กับการสอนต่างมีความเห็นว่าจะกลายเป็นคนล้าสมัยในโรงเรียน
ปัจจุบัน

งานวิจัยที่เจ็ด เป็นงานวิจัยเกี่ยวกับการประเมินโครงการทางการศึกษา โดย Shapiro
(1985:47-56) ได้ประเมินโครงการการฝึกงานในสถานพยาบาลของนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์
สุขภาพและสาขาแพทยศาสตร์โดยประเมินในแง่ทฤษฎีและปฏิบัติด้านโครงสร้างของโครงการและ
การฝึกปฏิบัติในสถานพยาบาล ผู้ออกแบบโครงการตั้งสมมุติฐานว่าประสบการณ์ต่างๆ
ที่นักศึกษาได้จากการฝึกงานในสถานพยาบาล จะช่วยให้วัตถุประสงค์ของโครงการประสบความสำเร็จ
นั่นคือการเตรียมนักศึกษาให้มีความสามารถด้านวิชาการ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนจิตลักษณะและการรับรู้โลกของงานด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพและแพทยศาสตร์ของ
นักศึกษา ดังนั้นผู้ออกแบบโครงการจึงคาดว่าเมื่อสิ้นสุดโครงการแล้วจะได้ผลซึ่งจะเกิดขึ้นกับ
ตัวนักศึกษาในด้านความทะเยอทะยานในวิชาชีพสาขานี้และการตระหนักถึงความรับผิดชอบใน
วิชาชีพและมีความพึงพอใจกับการทำงานในสาขาอาชีพนี้ ถึงแม้ว่าผลการประเมินโครงการจะ
ออกมาว่า โครงการดังกล่าวส่งผลต่อนักศึกษาในระดับปานกลางก็ตามซึ่งจากข้อมูลที่ได้จากการ
สำรวจพบว่าประโยชน์ที่นักศึกษาได้รับจากประสบการณ์ที่ได้จากการฝึกงานในสถานพยาบาล
อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน แต่นักศึกษามีปฏิกิริยาตอบสนองในทางบวก และมีความพึงพอใจที่
ได้จากการทำงาน

รูปแบบที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการประเมินโครงการนี้ คือ รูปแบบการประเมินของสเตค
(Stake's Model of Contingency and Congruence) ซึ่งมีข้อดีในแง่ที่ผู้ประเมินสามารถสืบค้น
สาเหตุของความล้มเหลวในเชิงของทฤษฎีและความสอดคล้องได้สมเหตุสมผล ซึ่งพิจารณาจาก
ความแตกต่างระหว่างความล้มเหลวของทฤษฎีที่โครงการนี้ยึดเป็นพื้นฐานและความสำเร็จของ
โครงการที่สะท้อนถึงทฤษฎีที่อยู่เบื้องหลังเพื่อพิจารณาความสอดคล้องของโครงการที่เกิดขึ้นจริง
กับเกณฑ์ที่ตั้งไว้หรือที่โครงการคาดหวัง ในด้านปัจจัยเบื้องต้นกระบวนการ และผลผลิต รวมทั้ง

การพิจารณาความสัมพันธ์ภายในระหว่างองค์ประกอบต่างๆ ของโครงการเพื่อศึกษาว่าโครงการมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดหรือต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงที่จุดใด หรือมีปัจจัยอะไรเป็นตัวเกื้อหนุน หรือเป็นอุปสรรคต่อโครงการ

งานวิจัยที่แปด เป็นการประเมินการปรับโครงสร้างของโรงเรียนโดย Wehlage และคณะ (1992:51-93) ได้ทำการประเมินการปรับโครงสร้างใหม่ของโรงเรียนในเมืองเพื่อการปรับปรุงในอนาคต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนที่อยู่ในความอนุเคราะห์ของมูลนิธิ Annie E. Casey ทั้ง 4 โรงเรียนในเมือง Dayton, Little Rock, Pitsberg และ Sawanna การประเมินกระทำระหว่างการเดินทางโครงการปีแรกจากโครงการที่กำหนดไว้ 5 ปี กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยคุณครู นักเรียน และผู้บริหารโรงเรียนดังกล่าว การเก็บรวบรวมข้อมูลกระทำทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพซึ่งประกอบด้วยแบบสอบถาม การสังเกต และการสัมภาษณ์

คณะผู้วิจัยมีได้รายงานประสิทธิผลของการปรับปรุงโครงการ แต่ได้เสนอประเด็นในการปรับปรุงโครงสร้างใหม่สำหรับโรงเรียนซึ่งได้แก่สมาชิกภาพของนักเรียนในโรงเรียน ความสัมพันธ์ของนักเรียนกับงาน การประเมินประสิทธิภาพในการเรียนรู้ จริยธรรมของเยาวชน ข้อวิพากษ์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การมอบอำนาจให้แก่ผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษา และการส่งเสริมคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน คณะผู้วิจัยเห็นว่าประเด็นการนำเสนอเพื่อการปรับปรุงดังกล่าวต้องใช้ระยะเวลาพอสมควรจึงจะเห็นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนซึ่งต้องอาศัยการยกระดับการเพิ่มพูนความรู้ของคุณครูและผู้บริหาร ตลอดจนการวางแผนการกำหนดนโยบายในเชิงปฏิบัติของโรงเรียน

นอกจากนี้ ครูผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาก็นับเป็นองค์ประกอบสำคัญในการผลักดันการปรับโครงสร้างใหม่ จึงควรที่จะได้รับการมอบหมายอำนาจในการตัดสินใจด้วยเพื่อให้ครูดังกล่าวมีส่วนร่วมในการพัฒนางานมากขึ้น เช่น การกำหนดแผนงาน การพัฒนาหลักสูตร งบประมาณ การจ้างงาน การพัฒนาระเบียบวินัย และการกระตุ้นนักเรียนให้มีการเปลี่ยนแปลงตนเองในทางที่ดีขึ้น สำหรับปัญหาที่คณะผู้วิจัยพบระหว่างประเมินคือการขาดความร่วมมือในการพัฒนาโครงการจากครูอาวุโสที่มีประสบการณ์การสอนมานาน มักจะปฏิบัติงานไปตามหน้าที่ที่รับผิดชอบเท่านั้น คณะผู้วิจัยเสนอให้สร้างระบบการทำงานเป็นทีมเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา โดยจะต้องอาศัยความร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจจากผู้ที่มีจิตใจแน่วแน่และมั่นใจว่าการดำเนินโครงการปรับปรุงโครงสร้างใหม่ของโรงเรียนจะต้องประสบผลสำเร็จตามที่ตั้งไว้แน่นอน

งานวิจัยที่เก้า เป็นการวิจัยเกี่ยวกับการประเมินประสิทธิภาพการลงทุนในการฝึกอบรม ซึ่ง Bennell. (1993:434-453) ได้ทำการวิจัยประสิทธิภาพการลงทุนในการฝึกอบรมทางวิศวกรรมศาสตร์ในประเทศซิมบับเว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่า รูปแบบการฝึกอบรมลักษณะใดที่มีประสิทธิภาพในการลงทุนที่ดีที่สุดระหว่างการฝึกอบรม 4 แบบ คือการเรียนตามปกติใน

โรงเรียน การเรียนและฝึกทำงานในศูนย์ฝึกอาชีพในลักษณะช่างฝึกหัดและการฝึกอบรมก่อนรับเข้าทำงานภายหลังจบการศึกษาที่จัดโดยศูนย์ฝึกอบรมของรัฐบาลและเอกชน ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูล 4 แหล่งใหญ่ๆ คือ ศูนย์ฝึกอาชีพโพลีเทคนิค โรงเรียนอาชีวศึกษา ศูนย์ฝึกอบรมเยาวชน และศูนย์ฝึกอบรมแห่งชนบท

ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมเยาวชนของรัฐบาล มีค่าใช้จ่ายสูงที่สุดเมื่อเทียบกับการฝึกอบรมรูปแบบอื่นๆ นอกจากนี้ยังพบอีกว่า การฝึกอบรมในรูปแบบการเรียนและฝึกทำงานในศูนย์ฝึกอาชีพในลักษณะช่างฝึกหัด มีประสิทธิภาพสูงกว่าการฝึกอบรมรูปแบบอื่น ทั้งนี้เนื่องจากปัญหาในด้านคุณภาพการฝึกอบรมรูปแบบอื่นๆ ยังไม่พัฒนาเท่าที่ควรในด้านเครื่องมือ ครูผู้สอน และประสบการณ์ในการฝึกอบรม สำหรับปัญหานักเรียนที่เข้ารับการฝึกอบรมมุ่งสนใจที่จะศึกษาต่อในระบบการศึกษาเพิ่มเติมมากกว่าที่จะมุ่งเรื่องทักษะวิชาชีพอย่างแท้จริง ส่งผลให้มีการลาออกกลางคันหรือเข้าทำงานในสายวิชาชีพอื่นที่ไม่ตรงกับที่ได้รับการฝึกอบรมมา เป็นต้น นอกจากนี้ผู้วิจัยได้เสนอแนวความคิดในการพัฒนาคุณภาพการจัดฝึกอบรมดังกล่าว รวมทั้งการปรับปรุงความร่วมมือระหว่างเจ้าของสถานประกอบการกับหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบในการจัดฝึกอาชีพดังกล่าวให้มากยิ่งขึ้น

งานวิจัยที่สืบเป็นการประเมินทักษะและความรู้ต่างๆ ที่ผู้เรียน ได้จากการเรียนทฤษฎีและฝึกปฏิบัติ นั้น Prosser(1994:203-215) ได้ทำการประเมินโครงการความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับสถานประกอบการในโรงงานอุตสาหกรรม ในการฝึกหัดบุคลากรสาขาเทคโนโลยีของประเทศประชาคมยุโรป ซึ่งประกอบด้วยประเทศฝรั่งเศส สเปน สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน สหราชอาณาจักร เบลเยียม สวิตเซอร์แลนด์ และอิตาลี มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของผลที่เกิดจากโครงการฝึกอบรมดังกล่าวโดยมีกรอบการทำงานในด้านสถาบันและด้านการเงิน

การประเมินโครงการนี้ประเมินโดยองค์กรภายนอกโครงการ ได้แก่คณะผู้เชี่ยวชาญ คณะที่ปรึกษาภายนอกโครงการ ซึ่งประเมินเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ในโครงการ และการบริหารงานตามโครงการ กิจกรรมที่ประเมินได้แก่ การทบทวนประสบการณ์ที่ผ่านมาของโครงการนี้จากเอกสารสิ่งพิมพ์ทั้งของประเทศที่เข้าร่วมโครงการและโครงการต่างๆ ของประเทศประชาคมยุโรป นอกจากนี้ยังทำการประเมินโดยออกแบบสำรวจเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ทันสมัยขึ้นและสมบูรณ์ขึ้นในด้านเนื้อหาความรู้ที่มีอยู่ในระดับที่กว้างขึ้น การศึกษารายกรณีได้นำมาใช้เป็นกิจกรรมหนึ่งในการประเมินโครงการคราวนี้ด้วยกลุ่ม ตัวอย่างเลือกจากประเทศต่างๆ ในประชาคมยุโรป โดยเน้นในรายที่ได้ผลจากโครงการที่สามารถเข้าใจและอธิบายได้ และกิจกรรมสุดท้ายคือการนำข้อมูลจากกิจกรรมทั้ง 3 ประการที่กล่าวข้างต้นมาใช้ในการกำหนดนโยบายในอนาคต

จากผลการประเมิน ผู้ประเมินได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า *โครงการความร่วมมือดังกล่าว เป็นช่องทางที่ดีที่สุดในการกระทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีและการฝึกหัดนั้น ไม่ควรที่จะฝึกหัดแต่ในด้านทักษะทางเทคนิคเพียงอย่างเดียว ควรที่จะพัฒนาทักษะในด้านการจัดการ ทักษะทางสังคมและทักษะทางด้านธุรกิจด้วย* ซึ่งนับเป็นข้อเสนอแนะจากการวิจัยที่น่าสนใจในการนำมาปรับปรุงเพิ่มเติมนโยบายการจัดการศึกษาของโครงการช่างฝึกหัดเทคโนโลยีในด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนในระดับช่างเทคโนโลยีให้มีความสามารถทางด้านการจัดการธุรกิจอุตสาหกรรมในระยะต่อไปได้

งานวิจัยที่ลิปเฮ็ด Sallinen และคณะ (1994:357-375) ได้ทำการประเมินนำร่องเชิงคุณภาพในมหาวิทยาลัย Jyväskylä ระหว่างปี ค.ศ.1992-1993 ด้วยรูปแบบการประเมินผลด้วยตนเองจากกิจกรรมต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยทุกระดับชั้นและการรายงานผลการประเมินจากบุคคลภายนอก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นข้อมูลเชิงบรรยายและการตัดสินใจให้แก่กระทรวงศึกษาธิการจากมุมมองของมหาวิทยาลัย ด้วยรูปแบบการประเมินบทบาทการพัฒนาตนเองเพื่อการประกันมาตรฐานของมหาวิทยาลัย ซึ่งแตกต่างจากรูปแบบการวิจัยทั่วไปในแง่การไม่กำหนดประเด็นการประเมินแต่กำหนดขอบเขตการประเมิน ซึ่งมีความเที่ยงตรงเชิงอัตนัยสูงและมีผลกระทบในเชิงกว้างมีการกำหนดกฎเกณฑ์และการมีส่วนร่วมสูง การสรุปรายงานการประเมินแบ่งออกเป็น 6 ส่วนคือ 1) ภาพรวมการประเมินทั้งหมดของมหาวิทยาลัย ซึ่งจัดทำโดยผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ 2) รายงานการประเมินด้วยตนเองของหน่วยงานและภาควิชาต่างๆ ในมหาวิทยาลัย 3) รายงานการประเมินด้วยตนเองของมหาวิทยาลัยตามภาระงาน และตามรายงานของหน่วยงานภายใน 4) รายงานผลการเยี่ยมชมของคณะผู้เชี่ยวชาญเป็นเวลาหนึ่งสัปดาห์ 5) รายงานผลการเยี่ยมชมของคณะบุคคลภายนอก และ 6) รายงานการประชุมสัมมนาระดับชาติเกี่ยวกับรายงานของมหาวิทยาลัยและรายงานของคณะบุคคลภายนอก

การประเมินกระทำโดยมีอธิการบดีเป็นประธานและมีเลขานุการซึ่งประกอบด้วยรองอธิการบดี เลขานุการคณะต่างๆ ผู้เชี่ยวชาญและนักศึกษาซึ่งทำหน้าที่ดำเนินการรวบรวมข้อมูลในภาคสนาม ผลการประเมินส่งผลกระทบต่อสถานภาพของมหาวิทยาลัยในด้านนโยบายการอุดมศึกษาของชาติสามประการดังนี้ ประการแรก มหาวิทยาลัยมีข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัย ที่สามารถนำมาอภิปรายในแง่ความสำเร็จและการวางแผนมากกว่าสมัยก่อนมีการประเมิน ประการที่สอง การยอมรับการประเมินว่าเป็นเครื่องมือประการหนึ่งในการพัฒนากิจกรรมของมหาวิทยาลัย ช่วยสร้างทัศนคติและความร่วมมือที่ดีต่อกระทรวงศึกษาธิการและองค์กรอื่นๆ

คณะผู้วิจัยพบว่า *รูปแบบการประเมินผลด้วยตนเองในการประเมินครั้งนี้ เป็นจุดเริ่มต้นที่น่าสนใจในการพัฒนารูปแบบการประเมิน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการให้ความสำคัญต่อการประเมินของ*

ผู้บริหารองค์กร การวางแผนการดำเนินการประเมิน การประชาสัมพันธ์ตลอดจนความต่อเนื่องในการประเมินมีผลต่อความสำเร็จในการประเมิน ซึ่งจะส่งผลต่อการวางแผนนโยบายพัฒนาของมหาวิทยาลัยต่อไป นอกจากนี้ คณะผู้วิจัยยังพบว่าคณะบุคคลภายนอกมีบทบาทที่สำคัญต่อการประเมินหลายด้าน โดยเป็นผู้ให้ข้อมูลสะท้อนกลับที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนของมหาวิทยาลัย ทั้งในแง่การวางโครงสร้าง การตัดสินใจ และการกำหนดนโยบายทั้งนี้เนื่องจาก คณะบุคคลภายนอกมีความเข้าใจและเคารพต่อการดำเนินงาน เป้าหมาย และพัฒนาการของมหาวิทยาลัย กล่าววิพากษ์วิจารณ์ในเชิงสร้างสรรค์อย่างตรงไปตรงมาเกี่ยวกับการดำเนินการของมหาวิทยาลัย ซึ่งมักไม่ค่อยพบจากการประเมินด้วยตนเองของมหาวิทยาลัยและจากผู้เชี่ยวชาญ

บรรณานุกรม

- Bickel, W.E. "Evaluator in Residence : New Prospects for School District Evaluation Research," Educational Evaluation and Policy Analysis. 6 (3): 297 – 306, 1984.
- Bennell, P. "The Cost – Effectiveness of Alternative Training Modes : Engineering Artisans in Zimbabwe," Comparative Education Review. 37 (4) : 434 – 453 ; November ,1993.
- Leclercq, J. – M. "General Education and Vocational Training at the Post –Compulsory Level in Europe : The End of Mutual Disregard ?," Comparative Education. 30 (1) : 49 – 53, 1994.
- Mintrop, H. and Weiller, H.n."The Relationship Between Educational Policy and Practice: The Reconstitution of the College –Preparatory Gymnasium in East Germany," Harvard Educational Review. 64 (3) : 247 – 277, 1994.
- Noah, H.J. and Eckstein, M.A. "Business and Industry Involvement with Education in Britain, France and Germany," in Vocationalizing Education : An International Perspective. Edited by J. Lauglo and K. Lillis. New York : Pergamon Press, 1988.
- Oxenham, J. "What do Employers Want From Education," in Vocationalizing Education : An International Perspective. Edited by J. Lauglo and K. Lillis. New York : Pregamon Press, 1988.
- Pallas, A. M. "Schooling in the Course of Human Lives : The Social Context of Education and the Transition to Adulthood in Industrial Society," Review of Educational Research. 63 (4) : 409 – 447, 1993.

Prosser, E. "The Comett Evaluation," Higher Education Management. 6 (2) : 203 – 215 ;
July, 1994.

Sallinen, A., Konttinen,R. and Panhelainen,M. "Interactive Model of Self – evaluation
Quality Assessment at the University of Jyväskylä : a Pilot Study," Higher
Education Management. 6 (3) : 357 – 375 ; November, 1994.

Shapiro,J. Z."Evaluation of a Worksite Program in Health Science and Medicine : An
Application of Stake's Model of Contingency and Congruence," Educational
Evaluation and Policy Analysis. 6 (1) : 47 – 56, 1985.

Wehlage, G., Smith, G. and Lipman, P. "Restructuring Urban Schools : The New Futures
Experience," American Educational Research Journal. 29 (1) : 51 – 93, 1992.

ประวัติผู้เรียบเรียง

ชื่อ : ผศ.สราวุธ วรสุมนันต์

การศึกษา : M.SC.(M.E.)

Dundee University,

Scotland

การทำงาน : ผู้ช่วยศาสตราจารย์

ภาควิชาวิศวกรรม

เครื่องกล ม.ก.

ชื่อ : นางสาวกิตติมา จันท์ตรี

การศึกษา : รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การทำงาน : นักวิชาการศึกษา 6

การทางพิเศษแห่ง

ประเทศไทย

ชื่อ : นางสาวจอบ พวงน้อย

การศึกษา : M.A.I.E.(C.I.)

Technological Univ.

of The Philippines

การทำงาน : นักวิชาการศึกษา 6

ฝ่ายพัฒนาหลักสูตร

ITED สจพ.

ชื่อ : อาจารย์โชติมา กาญจนกุล

การศึกษา : สังคมสงเคราะห์-

ศาสตรมหาบัณฑิต

การทำงาน : อาจารย์ 2 ระดับ 6

สถาบันพัฒนาผู้บริหาร

การศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อ : นายพรเทพ มณีประกร

การศึกษา : M.P.A. Suffolk

University, Boston, USA.

การทำงาน : ที่ปรึกษาระบบคุณภาพ